

Naslov — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Dvajset tisoč članov v J.
S. K. Jednoti je lepo število,
toda 25,000 bi se slišalo še
lepše!

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

20 — ŠTEV. 20

VOL. VI. — LETNIK VI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, MAY 14TH 1930 — SREDA, 14. MAJA 1930

RUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

je zastopnikov skupnih J. S. K. Jednote za Cleveland in okolico se bo vršila 16. maja ob osmih zvečer v Narodnem Domu v Sveti Clair Ave.

Slovenska šola S. Doma v Clevelandu vprizori 15. maja v avditoriju Narodnega Domu enodejanko "Stara medlade." Igrali bodo učenci slovenke, ki posečajo višje Slovenske mladinske šole. Priatelji te koristne naustanove so vladno vabili posetijo to prieditev prepricajo, kako dobro ob slovenščino naša tu rojeladina, ki poseča Slovensko mladinsko šolo.

se prične točno ob osmih zvečer. Po igri se bo vršil v spodnjem dvorani.

Narodni Dom v Pittsburghu, Pa., bo 29. maja na 20-letnico svojega ob. Pri tisti priliki se bo velika veselica, na kateri se delovala vse pittsburghska podpora in kulturna

delniška konferenca Narodnega Domu v Pandu se bo vršila na vedenju v avditoriju S. N.

Slovenska društva v Johnsville, Pa., in okolici so ustavili Zvezo slovenskih pod- in kulturnih organizacij. Potom Zvezu se bo skušali večji medsebojni vezi z ozirom na razne prieditev in pa za primernega Doma.

opernega pevca g. Banovec se vrši v 18. maja v Orchestra 18. Michigan Ave., Chicago. Vsa jugoslovanska društva v Chicagu se da bi bil omenjeni konponos vsem Jugoslova-

rainu, O., pa se bo na 18. maja vršil koncert pevke gdč. Zore Ropat. Koncert se bo vršil v Narodnem Domu, in ne ob osmih zvečer.

v Slovenijo se je letos iz Clevelandu Mr. Prizig s soprogo. Mr. Kovar je bil v fari Hi- Dolenjskem, v Ameriki 18. let. Zapušča tu.

bolj je preminil Geo. Vidmar, star Rojen je bil v fari Hi- Dolenjskem, v Ameriki 18. let. Zapušča tu.

Koliko je zla je zlata

Turner, načelnik zvezdnega biroja, je pre- da je na svetu 467,000. zlata v denarju, nekaj milijonov unč pa je

državljana, bo podprla zapravljanje v industriji, zmanjšala

izvoz in povzročila, da bo

38. pol čevlja.

(Dalej na 2. strani)

KRATEK TEDENSKI PREGLED

TRI UNILJSKE POGODBE so bile nedavno obnovljene med United Mine Workers of America in operatorji raznih distrikov. Stara pogoda distrikta št. 13 v Iowi je bila neizpremenjena podaljšana za eno leto. Pogoda v distriktu št. 11 v Indiani je bila z malimi izpremembami obnovljena za dve leti. Istotako je bila obnovljena z malimi izpremembami za dobo dveh let stara pogoda distrikta št. 8 v Indiani.

ZVEZNI SENAT je dne 7. maja z 41 proti 39 glasom odklonil imenovanje John J. Parkerja iz North Caroline članom najvišjega sodišča. To je najhujši udarec, ki ga je dobil predsednik Hoover, odkar je v Beli hiši, in prvi slučaj po 34 letih, da je senat preglasoval predsednikovo imenovanje z ozirom na člana najvišjega zveznega sodišča. Imenovanju Parkerja članom najvišjega sodišča je posebno nasprotovalo organizirano delavstvo in skoraj vsi napredni elementi širok dežele, kakor tudi organizacija črncev. Boj proti Parkerju so v senatu v glavnem vodili uporniki Borah, Norris in La Follette. Za prieditev Parkerja je glasovalo 29 republikancev in 10 demokratov, proti pa 17 republikancev, 28 demokratov in en farmersko-delavski senator.

SILEN TORNADO je na včer 7. maja drvil preko dela države Texas in je nekatere naselbine skoro dobesedno pometel s površja zemlje. Posebno sta prizadeti naselbini Nordheim in Frost. Dozdaj so izpod razvalin spravili 65 trupel. Ranjencev je mnogo več in materialna škoda je velika. Tornado je divno včeraj izviralo iz izvirno ameriških vrst, dočim "pecan" je edini oreh pravega ameriškega pokolenja.

Tako vidimo, da rastlinstvo Amerike, ki oddaje poljedelske pridelke, je ravno tako tujega izvora kakor prebivalstvo samo. Že v kolonialni dobi se je vršil stalni pritok tujih semen in rastlin, a še pred 30 leti je bilo sistematisirano in se je začelo resno delovanje poljedelskega departementa v tem smislu. Tako so bile uvožene razne vrste pšenice, bolj pripravne za rast v nekaterih posebnih pokrajnah. Tako so našli v Karlovu na Buskem rdečo ožimno pšenico, ki se izborno prilega severnemu kotu pšeničnega pasu in ki raste na 2,000,000 akribih vsakega leta.

Tudi "kanred," trdna rdeča ožimna pšenica, ki jo je razvila kansaška poskuševalnica potom izbire importiranih vrst pšenic iz Krima, je ruskega izvira. Sedaj raste večinoma v Kansusu, približno na 4 milijonih akribih na leto. Dve odlični vrsti durum pšenice je bilo tudi importiranih iz Rusije; kakih 4 milijone akrov duruma sedaj prima 50 milijonov bušeljnov ali več na leto, iz katerih se prideleže moka za makarone. Ruski in švedski oves in razne vrste importiranih ječmenov tvorijo že del ameriške letine.

Izmed priedelkov, ki igrajo veliko vlogo v ameriški živinoreji, kot podlaga za krmo, so najvažnejše vrste prisile iz tujih dežel. Detelja raznih vrst spada med najstarejše priseljenke. Bombaž, ki je bil od nekdaj najvažnejši ameriški pridelek za izvoz, se ima zahvaliti za eno izmed najvažnejših vrst, Acalu, odkritju raziskovalca poljedelskega departementa v neki mehiški kansi, ki vasi pred kakimi 25 leti. Trebalo je izčistiti in ustaliti to divji pridelek potom izbiranja ali danes je postal pridelek na državljankov, bo podprla zapravljanje v industriji, zmanjšala

izvoz in povzročila, da bo

(Dalej na 2. strani)

DRAGOCENI PRISELJENCI

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik J. S. K. Jednote.)

Rak na prsih

Te vrste rak je najlažje ozdravljiv, ako se z zdravljenjem pridne v začetnem štadiju istega. V splošnem imajo ljudje čisto napačne pojme o vrednosti zgodnjih operacij raka na prsih, to pa iz vraka, ker se jih znani le slučajo, ko se operacija ni obnesla radi predaleč razvite bolezni.

V začetnem štadiju tvori rak samo neko grēo v prsih, navadno zelo majhno, in operacija v tem štadiju je v večini slučajev trajno uspešna.

V par tednih se zamorejo celice raka razširiti proti pazuhom in v tem štadiju je operacija uspešna le v eni tretjini slučajev. Z nadaljnim odlašanjem operacije se celice raka razširijo še naprej, in ke se to zgodi, je pomoč brezuspešna. Zgodnje zdravljenje je mogoče le potom zgodnje diagnoze, in zgodnja diagnoza je mogoča le, če se pacient zglaši pri zdravniku takoj v prvih dneh, ko najde kaj nenormalnega na prsih.

Obžalovanja vredno je, da ni nobenih znakov, potom katerih bi prizadeta oseba pronašla, da li so nenormalne grēe na prsih nevarne ali ne. Edini način to pronači je, da se oseba takoj poda na preiskavo k zdravniku ali v bolnišnico. Najslabše je, ce prizadeta oseba raka, da bi videla, kaj se bo razvilo, predno lše zdravnikovega nasvetja.

Obžalovanja vredno je, da ni nobenih znakov, potom katerih bi prizadeta oseba pronašla, da li so nenormalne grēe na prsih nevarne ali ne. Edini način to pronači je, da se oseba takoj poda na preiskavo k zdravniku ali v bolnišnico. Najslabše je, ce prizadeta oseba raka, da bi videla, kaj se bo razvilo, predno lše zdravnikovega nasvetja.

Ako je grēa v prsih začetek raka, je takočinja operacija potrebna. Vsako odlašanje zna povzročiti, da se celice raka takoj daleč razširijo, da je vsako zdravljenje brezuspešno in posledica je smrt.

Med ljudjem je splošno razširjeno mnenje, da rak povzroča bolečine. Kar se tiče začetnega štadija raka, je to mnenje načelo. Bolečine so pri raku znak, da je isti že precej razvilit, da lastniki nasadov gumijevih dreves v tropičnih krajih hoteli cene gumija zelo zvišati, kakor se je bilo to že zgodilo pred leti. Večino

Henry Ford je dal Edisonu na razpolago za eksperimente svojo 3,200 akrov obsegajočo plantazio blizu mesta Savannah v Georgiji. Za rastline, ki se bodo pri poskusih obnesle, bo Ford preskrbel tudi stroje, ki bodo potrebni za obdelovanje in košenje.

Edison se gre v prvi vrsti za to, da najde rastline, ki bo v teku enega leta po posetvi dala pridelek gumij. To je posebno važno za slučaj vojne, ko bi bil import gumij otežkočen ali preprečen, in seveda tudi za slučaj, da bi lastniki nasadov gumijevih dreves v tropičnih krajih hoteli cene gumija zelo zvišati, kakor se je bilo to že zgodilo pred leti. Večino

gumijevih nasadov lastujejo Angleži, večino gumija pa rabi Amerika, in vsega je treba importirati. V Zedinjenih državah nasadi gumijevih dreves ne uspevajo, ker zahtevajo tropično podnebje.

Mr. Edison ima po en vrt ali preskuševalnico gumijevih rastlin v Fort Myers, Fla., Oneoco, Fla., in v Orange, N. J. Po njenem mnenju bi se pridelovalo "prikomandirati" zajec za njegovo kuhinjo. Enkrat pa naš Jože je zavrgel.

Jubilant je tudi i markantna oseba iz zelenih druščin v brezvoku najstarejši živeči lovec v kranjskem srezu.

Ko je po joščasnih rebrib pastiroval k devetletni deček, je vzel prvega zajca — brez puške.

V lovu preprodili mimo njega zajec tako blizu, da se je vrgel kar na njega in na zajec obležal.

Ko so lovci prišli mimo, ga je medrom zepovil v praprot in ne sel skrivaj domov.

Ko je bil pol leta pastir joščasnih duš pisatelj in župnik Franc Finžgar, mu je mora in mežnar — naš Jože — čestokrat

"prikomandirati" zajec za njegovo kuhinjo.

Enkrat pa naš Jože ni imel časa, pa je rekel Finžgarju:

"Vi vzmete mojo puško, bom pa jaz dol na Javor.

Naš Jože je zavrgel.

ZDRAVNISKI NASVETI

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik J. S. K. Jednote.)

LOV NA GUMIJ

V službi T. A. Edisona, ki se zadnja leta največ ukvarja s poskusni pridobivanju gumija iz rastlin, ki uspevajo v Zedinjenih državah, se je nahajalo več let pet botanikov. Naloga teh botanikov je bila poiskati vse rastline, ki rastejo v južnih državah, posebno v državah ob Mehniškem zalivu, katere vsebujejo gumij. Ekspedicija je potovala izključno z avtomobilom, saj je imela vso potrebno šotoriščno opremo, kakor tudi mali laboratorij, da je bilo možno delati eksperimente z rastlinami na licu mesta.

Ce se danes zavije v ponedejek, ko je v Kranju običajni sejem, v znano mestno gostilno "pri Joštarju," ti bo postregel naš jubilant, mladostno poskočen, uren in miren, da bi mu komaj prisodil šest krizev in še to bo z bozajnijo, ce se niso zmotili.

Vsak ponedeljek točno jo prima

Joža s svojimi devetimi krizi

ki še niso njegovega hrbita prav

ni vpognili, iz daljnega konea

Stražišča v Kranju v svoji snahi

v gostilno, da ji pomaga pri de

lu. Lansko poletje je bil dva

krat pod Šoštanjem v Čepuljah

pod Joštvom vrhom na

svojem posestvu in svojim pri

jetjem Širerjem iz Bitnega

bivšim stražiščem županom, ki

ima od njega celo eno leto več,

spremita vsakega prijatelja na

poslednji poti. Tako sta letos

največji meseci spremljala

pranjelj Jakoba Bajželja.

To je zdravje našega jubilanta,

ki ga je skoro 70 let srkal na

prijažnem, skoro 900 metrov visokem

Joštu, kamor danes kot

nekaj dodijo kranjski in ljubljanski

purgarij vsakodnevno nedeljo

tako radi. Stari Kadilnik, ki je

v svojem 82. letu poslednji pri

šel na Št. Još, trgovci Česnik,

Urban Zupan, Mikuš, dr. Kušar,

znani "piparji" slovenskega

plainskega društva, so bili njego

vi zvesti prijatelji.

Največ opravka na prsih za

gosti iz Kranja. Poleg nedelje

je bil v tednu še en praznik, ko

so prihajali in počasni odhajali

dr. Štempihar, tovarnar Rakovec,

inž. Bloudek, prof. dr. Kocur,

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VI. NO. 20

83

Majsko razpoloženje.

Ko vstane mlaado majnikovo jutro, duheteč kot kita rožmarina, ko se zasmeje pomladni dan, poln sladke opojnosti kot nageljiev cvet, so le redka tista živa bitja, katerih ne objame občutek nekakega razkošja in blaženstva.

Človek je dovzetno bitje in pomladni čari ne morejo ostati brez vpliva nanj. Kljub navlaki takozvane civilizacije, ki nas vklepa v tisočere verige, ki nam natika varljive načinice in ki nas je kolikor toliko omrežila s paječevinami etike in raznih družabnih predpisov, smo in ostanemo otroci nárove.

Slišimo klic narave in mu skušamo slediti, kar ni nič čudnega. Saj so se temu klicu odzvale drobne ptice, ki so prezimovale na dalnjem jugu, priletele so, da zadostijo zahitom pomlad s petjem in ljubezni. Slišale so ta klic drobne rastlinske kali v zemlji in odzvale so se mu s cvetnimi šopki in medenimi čašami. Drevesa, ki so dolge meseca stala gola in navidezno mrtva, so se ob klicu pomladu vzdramil in se pričela ogrinjati v svilnate zeleni, bele in rožnate pajčolane. Polja in travniki so se na klic pomladu pokrili z zelenimi in rožnatimi preprogami, toplo deževje je opralo zimsko nesnago, na nebuh so zavirale belovišnjeve zastave in mehki, duheteči vetrovi so osladili ozračje. Iz zimskega mrtvila in žalovanja je vstala narava razigrana kot mlada devojka, lepa kot pesem.

Ne odtegujmo se čarom in mikavnostim pomlad, ki nam jih ponuja, ne izogibljibmo se njenemu božanskemu objemu, kadar nam dovolijo prilike! Ofroci narave smo, zato more biti naša največja srča v njenem naročju. Saj nas vzdigne celo ponosna palača, velika, sveta in okusno dekorirana dvorana ali krasno svetišče, kljub temu, da je vse tole revna imitacija in igrača napram veličastnemu svetišču narave.

V svetišču narave se bomo očistili malenkostne ozkosti, nestrnosti, plitvih osebnih sovražnosti in podobnih izrodkov civilizacije. V njenem naročju se bomo napisali zdravja, mladosti in dobrega duševnega razpoloženja. In nepotrebno je poudarjati, da bo to v korist nam, organizacijam, katerimppipadamo, in človeštvo v splošnem.

Naša J. S. K. Jednota hoče člane, ki so si dobri bratje in sestre med seboj, ki so zdravi in polni aktivnosti in veselja do življenga. Taki člani se pa tudi zavedajo, da je bočnost J. S. K. Jednote v njeni zdravi mladostni moči, v njenem neprostenem pomlajevanju, zato porabijo vse primerni prilike za pridobivanje zdravih in mladih novih članov v odrasli in mladinski oddelki.

NEKAJ BESED DOPISNIKOM

Nedvomno vsak, ki pošte dipes, želi, da je isti priobčen kakor hitro močo. To urednik vpošteva in skuša dopisnikom ustreči. Prvi pogoj za priobčitev dopisa v prvi izdaji je seveda, da je dopis dovolj zgodaj v uredništvu. Vse, kar pride s poslo do pondeljka zvečer, se priobči v izdaji istega tedna. Dopisi, ki dospejo v uredništvo v torek dopoldne, se priobčijo v izdaji istega tedna le, ako so vujni, to je, da bi v prihodnjem tednu ne imeli več pomena. Kar pride s poslo v torek popoldne ali celo v sredo zjutraj, se za izdajo istega tedna ne more več vpostaviti, kajti gradivo se vloži v forme že v torek popoldne.

Dopisi, ki niso vujne vsebine, se včasi odložijo za en teden, ako primanjkuje prostora za vujna uradna ali društvena poročila. Ako pa le prostor dopušča, gredo vse dopisi brez odlaganja v list, samo če so pravčasno poslan, kot je gor omenjeno.

Ako dopis, ki ni vujne vsebine, ni bil v prvi številki priobčen, naj se dopisnik ne vznenirja. Morda je dopis dospel v uredništvo prepozno za priobčitev v izdaji istega tedna, morda je bil zaradi preobilice družega važnega gradiva odložen. V koš se pričas ne meje dopisi. Ako urednik kakšnega dopisa z ozirom na pravila, na poštne oblasti in dostojnost lista ne more priobčiti, ga spravi v arhiv, dopisnika pa pisemno obvesti o zadevi.

POČITNIŠKI SONET

Zdaj sem za nekaj dni kot ti. Tu so učenčki zgolj — vseh ved moj kmet,
iz kamna in desak gradim si magistri
kočo, in ministrantki le — kraljev
modraste, zagovarjam zdaj ministri,
točo, tu kralj ne vlada nad dežejem
na polje hodim, v rovte, v in sušo.

V svobodnem carstvu prost
vladar živim!
Na tvojih prsih, zemlja,
podojim
si svojo bledo, bolno mestno
dušo.

(Fran Albrecht).

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani) teri jih imajo le na eni nogi, nekateri na obeh. Baje je predokus peklenskega trpljenja, če kdo stopi na kurje oko. Jaz ne vem, kako je to, vendar bi delal, da so možne še hujše muke. Povprečni gospodarji kurjih očes naj bi pomislili, kaj trpi stonoga, če jih kdo naenkrat stopi na njenih sto kurjih očes!

Casi se izpreminjajo, nazori gotovih ljudi pa ne. V Turčiji imajo na primer danes ženske že v različnih javnih uradilih in med njimi je celo nekaj sodnic. Pred nekaj leti se ženska v Turčiji niti ni smela pokazati z nezakritim obrazom na cesti, in pravoverni muslimani so splošno sodili, da ženska sploh nima duše.

Sicer pa ni nič čudnega, če se tuamtam ta izrodek vere preroke drži še danes. Saj jih je še med kristjani dovolj, ki misijo in se pridružajo, da ženska nima duše niti srca.

Japonci so zelo vlijudni in dobroj ljudje. Pravijo, da njihov jezik sploh ne vsebuje nobenega izraza za kletev. To je zelo lepo, toda jaz sem vendar radoveden, kaj reče Japonec, kadar mu kdo stopi na njegovo najljubše kurje oko ali kadar pada na olupku banane, ali kakšne kozje molitvice moli, kadar zavazi na žebelj in mora v hudi potni vročini na cesti menjati avtomobilski obroč.

A. J. T.

KRATEK TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s prve strani) inozemstvo vzdignilo carino na razne predmete, ki jih Amerika izvaja.

POSKUSNO GLASOVANJE o prohibiciji, katero vodi teknik The Literary Digest, izkazuje dozdaj nad štiri milijone oddanih glasov. Od teh jih je z izvajanje prohibicije 1,248,589; za modifikacijo 1,231,849; za odopravo prohibicije pa 1,669,579. Iz tega sledi, da je več kot dve tretjini oddanih glasov proti prohibiciji v sedanji obliki. Več glasov za sedanjem sistem prohibicije, kakor za omiljenje ali za odopravo iste, je bilo dozdaj oddanih v državah North Carolina, Tennessee, Kansas in Arkansas.

MEHIŠKI ZRAČNI JUNAK polkovnik Pablo Sidar, ki je bil nekak Lindbergh sestrske republike na jugu, je dne 11. maja v silni nevihiti ponesrečil na morju nedaleč od obali Costa Rica. Z njim je ponesrečil tudi letalski poročnik Rovirosa. Sidar se je bil vzdignil v zrak za nepretrgani polet iz Mehike v Buenos Aires, 6,000 milj dalje. Kot že omenjeno je nevihita strmoglavila njegovo letalo v morje pri Costa Rici.

NA KITAJSKEM imajo zoper revolucion. V enem zadnjem spopadu med nacionalisti in severno vojsko zvezno je bilo sedem tisoč nacionalistov ranjenih. Koliko je bilo mrtvih, poročilo ne pove.

V POTRESNIH katastrofah pretečenega tedna je izgubilo življenje nad dva tisoč oseb v Perziji in Indiji.

GLASOVI Z RODNE GRUDE

(Nadaljevanje iz 1. strani) rico, nagačeno s cunjam, v drevo med veje.

Pred 23. leti je za vedno zapustil Sv. Jošt, kjer je njegov rod nad dvesto let izvrnil posle Joštarjevega mežnarja in goštilničarja. Pri Sv. Joštu si je z ženo Franco iz bogate Erzenove kmetije v Čepuljah, vzgojil sedem otrok, od katerih živijo še Ludvig, upravnik "Glasa Naroda," Sakserjevega lista v New Yorku; Janez, posestnik v Čepuljah in hčerka Franca, ki ima znano Kristanova gostilno na Javoriku, dobro znano Joštvim izletnikom.

V svobodnem carstvu prost
vladar živim!
Na tvojih prsih, zemlja,
podojim
si svojo bledo, bolno mestno
dušo.

DOPISI

Moon Run, Pa.

DVAJSETLETNICA DRUŠTVA ŠT. 99 JSKJ. — Društvo sv. Frančiška, št. 99 JSKJ priredi na dan 30. maja, to je na Decoration Day, veselico v proslavo dvajsetletnice svojega obstanka. Slavnost se bo vršila v Slovenskem Podpornem Društvenem Domu. Naši igralci se pod vodstvom R. Gorjupa pridružijo igre, katero nam bodo vpravili 30. maja. Tudi glavni predsednik J. S. K. Jednote, so-brat Anton Zbašnik je obljubil, da se bo udeležil naše slavnosti.

Program bo priobčen v prihodnji izdaji našega uradnega glasila. Člani JSKJ, kakor tudi drugi rojaki v Moon Runu in okolici so vabljeni, da si dan 30. maja rezervirajo za poset naše veselice. Pripravljalni odbor se bo potrudil, da bo postrežba vsestransko zadovoljiva.

Člani društva št. 99 JSKJ so prošeni, da se polnoštivo udeležijo redne društvene seje dne 18. maja, ker imamo mnogo važnih zadev za rešiti. — Z bratskim pozdravom,

Frank Maček, predsednik.

tem, da smo res dobri člani in članice JSKJ.

Staršišem se posebno priporoča, da vpiše svoje otroke v mladinski oddelki. Mladinski asesment znaša le 15 centov na mesec in zdravnik vam pošljemo dom, da otroka preišče, ako sami ne vtegnete z njim k zdravniku. Nobene boljše podporne organizacije ne dobite v tej delži kot je JSKJ; na dobrem finančnem stališču je, nestrankarska in vedno točna v izplačilih. Agitirajte zanjo in jo priporočajte povsod!

Kakor vsak delodajalec, ki name novega delavca, preizkusite istega najprej z najtršim delom, tako je tudi mene vprejlo naše društvo takoj v začetku, ko sem prevzel tajništvo. V vsej društveni zgodovini ni bilo naenkrat toliko bolnih, kot smo jih imeli tekom prvih štirih mesecev tega leta. Iste velja glede smrtnih slučajev. Našim članom ali za našimi člani se je v prvih štirih mesecih tega leta plačalo mnogo bolniške in operacijske podpore in tudi več smrtnin. V vseh oziroma je bila naša Jednota točna v izplačilih, kar dokazuje, da vladva v glavnem uradu vzon red. Taka organizacija je vredna vsakega priporočila.

Clani društva št. 99 JSKJ so prošeni, da se polnoštivo udeležijo redne društvene seje dne 18. maja, ker imamo mnogo važnih zadev za rešiti. — Z bratskim pozdravom,

Frank Maček, predsednik.

Jojet, Ill.

Članom društva sv. Petra in Pavla, št. 66 JSKJ se tem potom naznana; da se bo naša prihodnja seja vršila v soboto 17. maja o polu osmi uri zvečer v navadnih šolskih prostorih. Na zadnjem društvenem seji je bilo sklenjeno, da se naše društvo v nekaj mesecih tega leta v prvih štirih mesecih tega leta plačalo mnogo bolniške in operacijske podpore in tudi več smrtnin. V vseh oziroma je bila naša Jednota točna v izplačilih, kar dokazuje, da vladva v glavnem uradu vzon red. Taka organizacija je vredna vsakega priporočila.

Priporočljivo je, da se naše prihodnje seje 17. maja udeležijo vsi člani in članice, ker imamo več važnih točk za rešiti, obenem pa se bodo razdelila tudi nova Pravila mladinskega oddelka, odobre na seji gl. odbora v januarju 1930. Nova pravila so izpremenjena in izboljšana na podlagi novih državnih zavarovalniških postav. Tako je zdaj mogoče otroka vpisati v mladinski oddelek JSKJ takoj po rojstvu in ni treba čakati do enega leta starosti.

Dočakali smo, da se zopet veselimo prelepega meseca maja, ko se je vse narava odela z zelenjem in cvetjem. Krasen je pogled v mlado majniško jutro, v katerem se koplige narava, ki se je zbudila iz dolgega zimskega spanja. Vrtnar se veseli, ko opazuje zelenčka mlada drevesca, katera je posadil na mesto, kjer so se bila starata posušila. Tako se tudi mi lahko veselimo novih članov, katere smo društvu pridobili v odrasli ali mladinski oddelki v nadomestilo istih, katero smo v teku časa izgubili. Nadaljujmo s tem plemenitim delom in dokažimo s

Joseph Novak, tajnik.

Gilbert, Minn.

Članom društva sv. Jožefa, št. 20 JSKJ naznanim, da imamo meseca maja naklado za v društveno blagajno in sicer po 50 centov od člana. Ta naklada je tukaj v prvi vrsti za to, da seznanja člane z vsem, kar bi morali vedeti o Jednoti in društvu. Poleg tega pa priča naše glasilo po možnosti tudi ponovno in zabavno gradivo.

Naprej za napredek našega društva in za pravčit J. S. K. Jednote!

Frank Pire, tajnik dr. št. 66 JSKJ.

Gilbert, Minn.

Članom društva sv. Jožefa, št. 20 JSKJ naznanim, da imamo meseca maja naklado za v društveno blagajno in sicer po 50 centov od člana. Ta naklada je tukaj v prvi vrsti za to, da seznanja člane z vsem, kar bi morali vedeti o Jednoti in društvu. Poleg tega pa priča naše glasilo po možnosti tudi ponovno in zabavno gradivo.

Naprej za napredek našega društva in za pravčit J. S. K. Jednote!

Joseph Novak, tajnik.

Brooklyn, N. Y.

Prvi občni zbor Slovenskega Doma (American-Slovenian Auditorium) je sklican za nedeljo 25. maja. V našem Domu so se vršile različne veselice in prireditve. Včasi so bile kar po tri na dan, in zgodilo se je, da je pričelo tuintam do kakšne nezadovoljnosti. Naš namen pri tem občnem zboru je pojasnit in prepričati čenjeno društva, katero tudi posameznike, da je podlagi našega Slovenskega Doma nepristranska ter želimo z vsemi močmi delovati za napredok istega. Na seji 16. aprila je bilo sklenjeno, da se za 25. maja sklenejo, da se za 25. maja sklenejo, da se za 25. maja sk

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Louis M. Kolar.

Current Thought.

COME ALONG TO CHICAGO!

In last week's issue mention was made of a S. S. C. U. bowling tournament to be held in Chicago, Ill., on May 25. The S. S. C. U. lodges in Chicago have agreed to shoulder some of the responsibility in order to make the first gathering of English-conducted lodges of our Union a success. Bowling alleys have been secured and it needs but the bowlers to put the finishing touches.

Cleveland S. S. C. U. lodges will take advantage of the special excursion rate to Chicago offered by the N. Y. C. R. R., which is \$7 for the round trip. The train will leave Cleveland, Saturday, May 24, at 11 p. m. at E. 105th St. Station (north of St. Clair Ave.) and 11:20 p. m. at the old Union station, and arrive in Chicago about 6:30 a. m. Sunday morning. The same train will leave Chicago Sunday night in time to reach Cleveland Monday morning at about 6:30 a. m. Collinwood Boosters, George Washingtons and Betsy Ross lodge bowling teams of Cleveland have decided to make the trip.

If any of the members and friends of other S. S. C. U. lodges of Cleveland care to make the trip they are entirely welcome to do so. Tickets may be purchased from any of the team captains and may also be obtained at the New Era Office, 117 St. Clair Ave.

The purpose of the tournament is to exchange acquaintances between S. S. C. U. members, and it is hoped that a greater feeling of friendship will be the result. Plans for future S. C. U. activities will be discussed by members of different lodges, and especially those connected with athletics. So that the future the writer will have a more exact idea as to what will be done in the way of promoting events between lodges. It is sincerely hoped that some of the older S. S. C. U. members of Cleveland will see their way clear to come along with the younger element. The greater the number of people taking the trip, the jollier the party. So, come along! Cavaliers notice.

PITTSBURGHER

Pittsburgh, Pa.—How refreshingly must we relate the news. They warmed up our hearts with welcome so much that we expected any minute to have them segregated from our bodies. Our publicity agent was a quiet fellow for a while, nicely directing and assisting the crowd to feel welcome; but when the bombshell exploded that Ella Pristow was present, he became a bundle of nerves. Nor did he become cool until he was (theoretically) dragged to meet her. Ah! How soon he became himself again when he met the lady. He expected to meet a dry-faced human, with sharp, steely eyes, enhanced with a coupling eagle beak and napoleonic stare; instead, a gentle, affable, sweet-faced lambromps before his view—everything turned black—somewhere in a distance, as it were, it was whispered, "Ella Pristow, meet your friendly antagonist, Francis Sumic." The publicity agent was sold for the rest of the time.

Joseph Kopler, the tall, domineering president of the National Stars, must have worn out his palms shaking hands from the moment he arrived until he left. We'll bet he's sorry he left his dress gloves at home. We also noticed that brother president was not alone; with him was an excuse why young fellows leave their parents—Mary Yasika.

A great honor was afforded us by the presence of Anthony and Cy Rovansek, sons of the former supreme president of our Union. Anthony, the oldest, treasurer of the National Stars, knows his lodge and fraternal data from A to Z. Our publicity agent was all ears gathering many helpful points, which he intends to work out in this column sooner or later. Cy, the youngest, delegate of the lodge to the federation of lodges in Conemaugh, is a more quiet type.

Last but not the least, we must tell about the 44th member of the National Stars, Albinia Mrak. She's a sight for sore eyes, so much that we would have thought our vice-president was blind or something of the sort.

Our fellow lodge, we must

CHARITY BALL

Hundreds of Cleveland (O.) unemployed families in need of immediate relief will be benefited with the proceeds of the Unemployed Charity Ball to be held at Crystal Slipper Ballroom on June 5.

The money derived from this event will be turned over to a large food supply house, which will prepare truck loads of bushel baskets of groceries and meats which will be distributed to the needy families of this city according to a survey to be made by the welfare organizations and labor unions.

Scores of vaudeville headliners, radio stars, public officials and prominent citizens have volunteered their services to make the affair an artistic success.

Mayor John D. Marshall of Cleveland, O., has consented to lead the grand march and lend his presence throughout the event.

Tickets are \$2 a couple or \$1 a person, and telephone orders will be filled by calling CEdar 1403 or writing to Charity Ball Headquarters, 2014 E. 105th St., Cleveland, O.

The most direct way to help the unemployed is to give them immediate relief, and the Charity Ball will be the means of renewed hope for thousands in dire straits and in need of something to eat.

NOTICE

Just a little reminder to our members of the National Stars Lodge, No. 213, S. S. C. U., that the assessment dues should be in by the 24th of May. Therefore I request each and every member who has not paid his or her dues for the month of May to do so immediately. Either mail it directly to me at the address given below or bring it to my home any evening.

Ella Pristow, Sec'y, R. D. 2, Johnstown, Pa.

WAUKEGAN, JOLIET AND CHICAGO HOLD MEETING

Members from S. S. C. U. lodges in Waukegan, Joliet and Chicago held a meeting Saturday, May 10, to discuss the coming tournament to be held in Chicago on May 25. So reports J. J. Bogolin, secretary of J. S. K. J. (S. S. C. U.) Bowling League and member of the Illini Stars.

"As far as the alleys are concerned, it will be an easy task to secure them," continued Mr. Bogolin. It is with great pleasure to realize that such splendid co-operation is given in the interest of the Union.

It was a treat to meet Mr. F. J. Sumic, the publicity agent of Lodge No. 196. Pittsburgher Lodge can indeed be proud of having a man of his ability and intelligence for this kind of work. The keen interest taken is one of the factors that he possesses and feel safe in saying that he deserves all credit given him.

We also met the president and different members of the lodge, and consider it a great pleasure in having such an honor. We will not forget the hearty greetings extended to us during our visit, and upon your arrival to our city we will try and reciprocate. Trusting we meet again real soon.

BRIEFS

The Ivan Zorman Club of Cleveland, O., held its second annual banquet at the Hill Grove Inn. Only fourteen members comprise this group that meets but once a year; it has no rigid rules to follow, no dues—in fact it is the unique club of the Slovenian colony in Cleveland. Mr. Jakac, noted artist, Mr. Banovic, concert tenor, and Mr. Suhadolnik, editor of the Cleveland Journal, were present as guests.

Joseph Pogacar Jr., member of the Pittsburgher Lodge, No. 196, S. S. C. U., dropped in the New Era office recently for a friendly visit. He is residing at West Dover, O., and is employed by the Lakewood Country Club. His father is secretary of Lodge No. 26, S. S. C. U., of Pittsburgh, Pa.

Franz Matejka, first ranking tennis player of Austria, was defeated by William T. Tilden, American ace, in three sets, 6-3, 6-1, 8-6. Thus Mr. Tilden is Austrian singles tennis champion.

Thirteen people were injured when a three-car train on the roller coaster at Springfield Lake Park near Akron, O., left the tracks on a sharp turn at the ground level. The train was on its last trip of the evening at the private summer resort.

Frankie Simms, noted heavyweight boxer, of Cleveland, O., will be featured in the semi-final of a bout to take place May 20 at the Public Hall and arranged by the C. A. B. A. of Cleveland. In the preliminary Billy Scully, also a Slovenian boxer, will make his professional debut with Taylor.

TRIP TO PITTSBURGH

On Wednesday, May 7, the National Stars officers of the S. S. C. U. No. 213 paid a visit to our brothers and sisters in Pittsburgh, the Pittsburgher Lodge, No. 196.

We arrived there in time for the dance held that evening at the Slovenian National Home and we are proud to say that we spent a very enjoyable evening, meeting different members of the lodge and dancing.

The most interesting of introductions were the meeting of the supreme president, Mr. Zbasnik, and Dr. F. J. Arch, supreme medical examiner, both of Pittsburgh.

It was a treat to meet Mr. F. J. Sumic, the publicity agent of Lodge No. 196. Pittsburgher Lodge can indeed be proud of having a man of his ability and intelligence for this kind of work. The keen interest taken is one of the factors that he possesses and feel safe in saying that he deserves all credit given him.

We also met the president and different members of the lodge, and consider it a great pleasure in having such an honor. We will not forget the hearty greetings extended to us during our visit, and upon your arrival to our city we will try and reciprocate. Trusting we meet again real soon.

Ella Pristow, Sec'y, National Stars.

Do not be a pessimistic member that sees the hole instead of the doughnut.

NATIONAL STARS

I have a very important announcement to make regarding our next dance that was discussed at our last meeting, May 1. We (the appointed committee) have so arranged that our next dance will be held Saturday, May 24, at the St. Louis Hall, Conemaugh, Pa. We wish to announce this to our members so they can prepare themselves for another big "blow-out."

Our first dance turned out to be a big success, and expect the same at this dance. Brothers and sisters, make special arrangements with your friends to meet them at this dance and spend the evening dancing and making whoopee. There will be an accordion to furnish music for this dance, and rest assured that young and old will enjoy themselves, as both American and Slovenian pieces will be played. Show your spirit and interest in the lodge and do your best to carry this dance out as big and bigger than before.

The admission will be 25c for the ladies and 50c for the gentlemen. Pep up, you dance lovers, and get prepared for a big night.

See you at the dance.

Ella Pristow,
Sec'y, National Stars.

SENIOR SLOVENIAN PUPILS PRESENT PLAY

All is in readiness for the presentation of "Starosta mesto male," a one-act comedy, to be given by the senior pupils of the Slovenian School of Cleveland, O., and will take place Thursday night, May 15, in the Slovenian National Home.

Frank T. Suhadolnik (editor of the Cleveland Journal), Frank Truden, William Kenick, Caroline Braddock and Pauline Spick will take part in the play. This cast has been rehearsing for several weeks and can assure all who will be present Thursday night an evening of entertainment. As an added attraction, Mr. Suhadolnik will impersonate a professor of history as he is lecturing to a class of students. Dancing will follow the performance.

HEART DISEASE

In ten years deaths from heart disease have doubled, with the population increasing only about one-third. Nearly 228 persons in every 100,000 die from heart disease, 105 from cancer and 100 from pneumonia. These lead the death list.

It is now believed that infection by an unknown organism entering the body through bad teeth, tonsils, infected sinuses, or other bodily infection, is the chief cause of damage to the heart. "The saddest fact," adds the health magazine Hygeia, "is that heart disease attacks children particularly, usually under 10 years, and the children have had either scarlet fever, diphtheria, rheumatic inflammations of joints or sore throat." Most childhood cases originate in damp, gloomy homes under poor living conditions.

We also met the president and different members of the lodge, and consider it a great pleasure in having such an honor. We will not forget the hearty greetings extended to us during our visit, and upon your arrival to our city we will try and reciprocate. Trusting we meet again real soon.

Ella Pristow, Sec'y, National Stars.

Do not be a pessimistic member that sees the hole instead of the doughnut.

SPORTING BITS

S. S. C. U. ATHLETIC DEPARTMENT CONCERNING FINANCIAL ASSISTANCE TO LODGES

A number of requests for financial assistance have been received from numerous English-conducted lodges of the S. S. C. U., the money to be taken from the sports fund.

This was to be expected, as anyone familiar with sports will realize that it is no easy task to finance a baseball team, and especially by lodges that have been organized recently. As Joseph Kopler, president of the National Stars Lodge of Conemaugh, Pa., points out in his letter the need of promoting sports. To quote him as follows: "Sports play an important part in the campaign for new members. The first thing that the young fellows ask when confronted with the question of joining our Union is, 'Are you going to sponsor any athletic teams?'"

We have been of the same opinion, and that is the reason that an athletic department has been established, with an athletic commissioner at its helm. Sports interest the younger members and candidates for membership, and consequently interest them in the activities of a lodge.

We also want to point out the fact that, although the S. S. C. U. wishes to co-operate with the younger element in getting them started, still it does not wish to convey the impression that money will be handed out freely. It must be remembered that individual members contribute financially in their monthly assessments to build up this sports fund, and, of course, expect results from the younger members.

So it is up to us, the younger members of the S. S. C. U., to convince the older members that money spent in the promotion of sports is a wise investment. One way of justifying their efforts is to increase the membership and thus expand in numbers. Let us show to the organizers of the S. S. C. U. that their offsprings are full of initiative and ideas, and that we are capable of shouldering some of the responsibilities. The S. S. C. U. organization can develop itself into a leading group of its kind if the proper spirit and co-operation is in evidence among its members.

Athletic Commissioner, S. S. C. U.

HITS HOME RUN

Capt. Palucius Also Makes Five Hits in Comrades Victory

Waukegan, Ill.—Making 20 hits during the game to the opponents' 5, the Comrades Lodge baseball team trounced the Great Lakes Naval Training Station team Sunday, May 4, by a score of 18 to 6 at the latter's diamond. Capt. Palucius led the winners with five blows, one of them a home run, at six trips to the plate; and in addition played a bang-up game at short.

Mr. Paul Bartel, supreme vice-president of the S. S. C. U., donated a box of cigars to Capt. Palucius for making the first home run of the season. And, what is more, John Petrovic (submitter of this article) will give away a box of 50 cigars to any player or players on the Comrades' team for making a home run during the baseball season. So, come on, you sluggers, let's go!

Teddy Archdale, former captain of the local aggregation, made his first appearance of the season; he plays second base, thus strengthening the infield considerably. Archdale made two hits, while Korenin playing right field, made three.

Comrades were scheduled to meet the Half Day nine, but the game was postponed due to wet grounds. The next opponents are the Cardinal baseball nine of Des Plaines, Ill., and the Comrades will travel to that city.

Comrades' indoor team dropped the opening game of the season to the strong Fowlers combine, by a score of 10 to 5. Better luck next time, gang.

John Petrovic,
No. 193, S. S. C. U.

NO. 66 LOSES MATCH

Illini Stars defeated the SS. Peter and Paul Lodge, No. 66, S. S. C. U., of Joliet, Ill., Sunday, May 4. The event was held in Chicago, Ill. Mr. John L. Jevitz Jr., manager of No. 66, lost the match.

66 lodge, reports that Bro. W. E. Laurich, member of the Supreme Auditing Committee, S. S. C. U., and the committee, gave the bowlers a wonderful reception and treated them royally during their visit.

SAMARITANS UNABLE TO PARTICIPATE

At the S. S. C. U. bowling tournament to be held on May 25 in Chicago, a lodge bowling team will be missed; that of Samaritans Lodge of Indianapolis, Ind. Joseph Lambert, president, expressed his deep regrets in being unable to attend, and further points out that the members of the bowling team think it a little late in the season to participate. But Mr. Lambert thinks it a great idea to hold such a tournament, and looks forward to compete in a S. S. C. U. tournament to be held next season.

BASEBALL TEAMS NOTICE

Napredok Sports baseball team, playing under the banner of Lodge No. 132, S. S. C. U., have scheduled a game with the Progressives for Sunday, May 17. Mr. Al Ulle, manager, promises the opponents plenty of keen competition.

Any Class C or D baseball teams in the city of Cleveland and vicinity looking for games will do well to call up Louis M. Kolar, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O., and make arrangements for future games.

When Chicago gets its 2,000,000 candle-power aerial beacon, the gift of Elmer A. Sperly, it is estimated on clear nights it will sweep 12 states with a circle of light, having a diameter of 1,000 miles. That means a radius of 500 miles. The beacon, erected at a cost of \$100,000 will be named "Lindbergh Light." Night fliers will be able to see it from Buffalo, N. Y., on east, and Omaha, Neb., on the west; also from the Canada border on the north and Memphis, Tenn., on the south.

MLADINSKI ODDELEK -- JUVENILE DEPARTMENT

Gustav Strniša:
ROSA IN SLANA

Matijček je nabiral v gozdu drače. Utrudil se je in šel pod košato jelko, da bi se odpočil.

Tedaj sta priheli, na parobek v bližini dve veverici, vsaka z druge strani. Prijazno sta si pozdravili in si pomignili z repom. Ko sta si pogledali v oči, je prva dejala:

"Sestrica draga, kje si vendar hodila? Težke solze ti kapljajo iz oči. Tako žalostno gledaš, kakor še nikoli ne."

"Tudi ti si vsa solzna," je odvrla druga.

"Solzna si, a tvoje oči sijajo od samega veselja, kje si pa ti bila?"

Ozri sta se, če ju kdo ne posluša. Decka nista opazili. Smuknili sta na prvo vejo, kjer sta bili bolj varni. Jeli sta pripovedovali druga drugi. Matijček je napenjal ušesa in poslušal drobne glasove.

Prva veverica je pravila:

"Skakljala sem, skakljala po smreka, jeklkah in hrastih, dokler nisem dosegla do visoke lipe kraj gozda. Zahajalo je solnce. Zlati vrh lipe je žarel. Pognala sem se kvíšku in se začivala na blestecem vrhu. Tisti hip se mi je zazdelo, da sem kraljica gozda v sinji visavi. Zadovoljno sem se ozirala v nitrišu."

"Videla sem, da stoji lipa na koncu gozda, ki prehaja v žitno poljanico. Na poljanici je bila nizka hišica. Pred hišico je rajala deklica in pele kakor še nobeden."

"Ko je nehal peti, je mirno obsevala pred svojo kočico. Pogledala je kvíšku in me opazila. Nje smehlajoče se oči so mi zasijale tako prijazno, da sem se takoj poginala na tiso v pohtitev k njej."

"Sele tedaj sem opazila, da sedim samimi cvetčicami rezicami, ki so mi prijazno dehante naproti in kimale s svojimi pestrimi glavicami v pozdrav."

"Kdo si vendar, deklica mila?" sem jo vprašala in ji skočila v narocije.

"Pogledala me je in me prijazno pogladila. Začutila sem se popolnoma varno. Neznano veselje me je sprejetelo."

"Živalca mala! Ali me res ne poznas?" je vprašala deklica. "Jaz sem vendar Radost. Tu med cvetkami in ptiččicami je moj domec. Vsak večer o mraku pa odprem svoje okence in spustim po svetu svojo golobicu, belo meglico. Ta meglica je meglica veselja. Povsod po svetu plava, kamor pride, se napije solz, ki jih pretakajo oni, ki plakajo od veselja. Te solzice se potem razkrojejo v svete meglice, ki pokrijejo polja in vrtove. Ko se zjutraj moja golobica vrne, že leže solzice povsod. Te solzice so hladilna rosa, ki pokrije naravo, da jo okrepi in poživi. Veselo srkajo cvetke in bilički dobro roso, z novo silo zaživijo v mladi dan."

"Pogledala me je deklica in se poslovila od mene. Jaz pa se zdaj jakam od veselja, tako srčna sem. Zdaj pa ti povej, kaj je s teboj!"

Druga veverica je pricela:

"Ravno na nasproti strani kakor ti sem hitela po drevju in dosegla po srmčica hrasta na koncu gozda."

"Bilo je zgodaj zjutraj. Ozira sem se v nizavo in videla, da stoji moj hrast poleg nizke, napol razpale koče. Vse okrog nje je bilo dolgočasno in žalostno. Nitri trave ni rasha v bližini. Se hrast je imel spodaj suhe veje, le vrh je bil zelen."

"Gugala sem se na vrhu in poslušala slavca, ki je milo pel nekaj dalec v gmovju. Tesno mi je postalo pri sru, najrajsi bi bila zaplakala."

"Tedaj sem zagledala pred kočo žalostno stariko. Sledila je na trhli klopici. Iz oči so ji kapljale solze težke, debele kakor lesniki."

"Starica se je otočila v narocije. Še bolj je zahtela in me pritisnila k sebi. Tedaj sem začutila strašno otočnost. Tudi sama sem prisela točiti težke solze, ki jih se zdaj točim, kakor vidiš sestrica ljuba."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Škocila sem starki v narocije. Še bolj je zahtela in me pritisnila k sebi. Tedaj sem začutila strašno otočnost. Tudi sama sem prisela točiti težke solze, ki jih se zdaj točim, kakor vidiš sestrica ljuba."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Škocila sem starki v narocije. Še bolj je zahtela in me pritisnila k sebi. Tedaj sem začutila strašno otočnost. Tudi sama sem prisela točiti težke solze, ki jih se zdaj točim, kakor vidiš sestrica ljuba."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Starica je odsila z njem v kočo, jaz sem pa bežala, dokler nisem prihajela semkaj, kjer sem se poginala na tla in pohtitev k nji, da bi mi pomagala."

"Kdo si, mamicica? Tako starca in zapuščena si, sem vprašala starico."

"Ves, jaz sem Žalost," je odvrla. Tu, v tej zapuščeni koči domujejo. Zvezčar pa spustim svojo sivo golobicu, meglico, da hiti po svetu in popije solze vseh ubogih, žalostnih, zapuščenih, ki jokajo od gorja in bolečine. Ko izpije solze, jih potrosi na polja, vrtove, livade in se vrne k meni. Ko zjutraj hujde v stanovanje, vidijo tiste solze. Hudo jim je, zakaj tiste solze se izpreminjajo v strupeno slano, ki pomori vse v prirodi, kamorkoli se vleže."

"Zafitolato je starci nad glavo, na ramo se ji je spustila velika siva golobică, ki mi je pogledala z mrtvimi, kristalnimi očmi. Star

MLADINSKI DOPISI

contribution from Our Junior Members

(Continued from page 4)

A cry of "Help, help, you are

from the edge of the pan a

cornet I'm said "Just wait until

you." On saying these words

after him. Even though he

covered with dough, he could

very fast.

I was going to dive under

my sister cried. "Move

you are taking all the room."

Amelia Peterrel,

Ely, Minn.

—

STORY OF A BOOK

an old book
tattered and torn;
my owner had treated me right

would have worn out.

my owner was careless.

shame on me

I was in a corner,

I was to blame,

I will be destroyed.

Catherine J. Chanko,

No. 66, S. S. C. U.

—

TREASURE HUNTING

day my girl friend and I de-
to treasure hunting. We
around aimlessly prying
treasure. We heard a turi-
and saw our dog Toosie
out a heavy bag. My friend
as fast as we could to get
bag. Of course I was the
We called our moth-
ers and sisters to come and
see what was in the bag. I
the bag upside down and into
Out came some heavy tools
very rusty. You may be
my mother and the rest
good laugh at our expense.

Margaret Stalcar,

No. 1, S. S. C. U.

—

MY DOG

little dog named Jack;
on the railroad track.
came by.
high

he came down

the conductor, in the eye

that goes up, must come

Josephine Chanko,

No. 66, S. S. C. U.

—

A QUEER BEAR

beginning after supper my sister
began to work out a puzzle.
our puzzle we heard a
house somewhat like a growl.went to the window, but
heard anything, so we went
our puzzle. We heard the
again and went to the

once more.

than an image sit by the

sharling at the same time.

so frightened that we
over the chairs and ran
kitchen to tell mother of
had seen and heard. She

to the window with us

She, too, was rather

but opened the door. To

say my friend laugh-

she had seen us stumble

for chairs and run into the

protection.

Julia Savigel,

Ely, Minn.

—

Pittsburgh, Pa.

Arsenal Trade School and

me who has the longest

school, and upon looking up

records I found out that

there are twenty-two letters.

the size of Riemer.

Jak, Los, Joy and Dec

names of some of the boys

The following are the

names of some of the boys:

Arsenal is Herman

not is covered with Edwin

doorbell does not ring see

was no hall so they got

want to have a picnic go

Grove.

broke see Carl Nickel.

have a large load to carry

Samson.

don't believe in Ceaser see

out of vinegar see Floyd

want to play cards see Wal-

Frank Baznik,

No. 12, S. S. C. U.

—

FISH HATCHERY

a river on our way to

his way

who was

really hat

the woods.

hatchery consists of a

in it are kept many

remaining eggs deposited by

in this bottle until they are

are then freed. A

through the bottles.

raft is seen near

large nets with which

Two of the nets are

that are ready to lay

the third net is used for

are not quite ready to

a

the bottles.

rafts to the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

REMEMBER THIS

articles submitted by the

the New Era must

the following:

Name of writer.

Address.

Age.

—

Lea Fatur

VILEMIR

POVEST IZZA TURŠKIH BOJEV

Aga je velen in se zapodil prvi v vodo; bilo mu je za zlatogrivenega konja. Sipahi so morali za njim. Ali Sava ne ljubi tujev. Konji so se prestrashili ledene kopeli, iskali so tal s tenkim kopitom, poskušali plavati—pa jezna voda jih je obrala in se igrala z njimi...

Dviji fezdci so se oklepali konjskih vratov . . . Jezdeci in konje je nesla Savo v urnem teku proti daljnemu domu. Allah jim je bil odločil smrt v vodi . . . Aga je spustil konja in poskušal rešiti se tako, da je plaval tudi on proti čolnu . . . Slab, še omamljen od prešnjega udarca, se je onesvestil. Begunci so pa dospeli do čolna, prijateljske roke so jih sprejele. Spretni plavač, mladi vodja, se je držal v vodi, dokler ni bila rešena vsa družba. Uzdo vrlega konja, ki je plaval za njim, je privezel k čolnu. Že je plezal tudi on in rešilni čoln . . . kar zagleda nekaj belega . . . Zaplaval je za tistim in privlekpel iz vode nezavestnega Turka. — Veselo se je smejava luna v prepolni čolna. Nagibal se je zdaj na desno, zdaj na levo, dvigal se, nižal . . . Vendar je prišel srečno k bregu. Tam so čakale postrežljive roke, sprejemale begunce . . . In stresal se je zrak od klicev veselja. V medtem svitu nočnega solnca je bil našel oče sina, spoznali so se sosedje in sorodnici.

Solze veselja so rosile lica mož, lica, ki soše rdeča sovražne krvi. S šumno radostjo je donele iz vseh ust ime: Vilemir. Vsi so se zgrinjali okoli visokoraslega fanta, mu stiskali roke in se radovali. V vrišču veselja je pozabil ta na Turka v čolnu, pozabil na konja, ki je skočil na breg in razgetal žalostno.

V senci visoke vrbe, nekaj korakov od njih, je stal mož, nenavadno visok in širok. Zarez lune, ki se je prikradel skozi veje, je padal na svetlo viteško okleplico, roka se mu je upirala na široki, dolgi meč. Slišal je radostne pozdrave, klice veselja ob takoj tožnem dnevu . . . Zagrmelo je: "Zivel Vilemir!" Gore so klicale "Vilemir", voda je šumela "Vilemir." Mož pod vrbo se je zgenil—ostroge so zarožljale . . . Zdaj se je prevrnila radost kmetov v jezen šum . . . "Dajmo ga!" so vpili in hoteli v čoln. Nekdo jim je branil. Mlad, močan glass je prekrical šum: "Pustite ga! Moj plen je in braniti se ne more . . . Sramujte se!"

Zakaj se je zgenil pod vrbo stoječi mož še bolj? Morda mu je znan ta glas, poln samozavesti in moči! . . . Zazibala se je ponosna bela perjanica—vitez je stopil naglo k prerivajoči se gruči.

Fant, katerega so klicali za Vilemirja, je bil stopil v čoln, po še vedno nezavestnega Turka. Komaj so tega zagledali, so planili vsi v groznom srdcu nanj . . . Oko je zažarelo od jeze, pest se stisnila, zaškripali zobje . . . Vsakteri si je želel ugasnititi žejo maščevanja v krvi onemoglega . . . Sesekal bi ga, strgal na kose, umoril naglo . . . Ali se bolje: mučil bi ga počasi, premišljeno, kakor Turek kristjana. Ali glej ponosno vzravnano je stal pred Turkom Vilemir. Vzdignjena roka ga je branila—in oko je žarelo odločnosti . . .

Začuden je gledal vitez golonogega kmetiškega fanta. Kakor kak vitez je stal pred njim. Osupli so se spogledovali kmetje. Zakaj jim brani Turka? Vsuli so se k vitezu in vplili v eni sapi:

"Žlahtni gospod, kaj ne da ga upihнемo?"

Nevoljen jih je pogledal. Strast sovraštva je gorela iz njihovih krvavih lic, iskrila je iz oči, zvenela iz hriпavega glasu. Mahnil je zaporedoma z roko:

"Sramota! Cela tolpa na enega nesvestnega . . . Vedito raje dečka k ognju. Okrepite jih . . . Mnogo so trpeli . . . Tone! Tudi ti pri junashkem delu! Nesi Turka k ognju in skrb za njaj. Nikdo naj se ne upa skriviti mu lasu!"

Globoki glas—jezni pogled—je porazil kmete. Bil jim je tuj. Našel jih je, ko so bežali razkropljeni pred vragom. Sklicala jih je z grmečo besedo in šli so za njim. Videli so, da ne nosi zmanj težkega meča . . .

Osramočeni so stali zdaj pred njim. Iz njih srede je stopil dolg, neroden človek z Turku, ga vzdignil kot pero in ga zadej na rame. Nesel ga je k ognju; jezni kakor risi, ko jim vzameš plen, so mu sledili kmetje.

Vilemir je pobral turban, ki je bil padel Turku z glave, in gledal zvedavo na visokega viteza, čigar glas in zunanjost sta imela nekaj posebnega, in ki je zdajci pristopil bliže do njega:

"Vrl dečko si, poznaš postave viteštva, katerega naloga je bila vedno bramba slabotnih. Povej, kako si ušel in uje Turka? Pa kaj vidim—bunčuh? Aga je tvoj plen, mladenič, bogate odkupnine si gotov."

Fant je poslušal kakor v sanjah. Ukopan je stal pred vitezom—slišal je glas, ali ni večel, kaj mu pravi. Vitez je ponovil svoje besede in dostavil:

"Ze kamni na turbanu so vredni za celo posestvo. In ta konj! Pravi arabec, vetrov sin je to—ponese te ko lastavica."

Pozorno je gledal Vilemir zasenčeni obraz vitezov in odgovoril:

"Čemu tlačanjetnik in dragi konj? Vzemite, gospod, zamenjajte Turka, koliko naših ječi v sužnosti. Krasen je konj, pa ne bi imel pri meni gospodske postrežbe. Nam se obeta lakota, beda . . ."

Glas mu je zatrezel. Priklonil se, je in stopil počasi po kamenju. Bolele so ga krvave, zatekle noge. Vitez je gledal z zanimanjem za njim. — Dejanja, kretnja in besede tega fanta se niso vjemale z njegovo obleko. Tudi lice in postava ne. In ime? Nenavadno v teh krajih, navadno v njegovi deželi in rodbini . . .

Lakota, beda, je dejal fant . . . Vedno ista pesem, kakor koli stopi turški konj . . . In nihče ne zajezi gorja . . . O Evropi! kaj dremlješ, čakaš?

Težkih korakov je hodil tudi vitez po produ. Misli so se sukale v krogu in vračale vedno nazaj k istemu predmetu. Ta junashki mladenič! Njegovo ime je odprlo rano, na kateri je bolehal plemenita duša vitezova. Nekdanost, solnčna in krasna, kakor pravljica detinskih dni, je vstala, pričarana poklicana po imenu Vilemir.

(Dalje prihodnjic)

LONČAR
(Spisal Podgoričan)
(Nadaljevanje)

Pa je pobiral posodo po tleh in jo je vkladal na voz ter zavjal v slamo. Ženske so plačale in ga tolažile:

"Boter, nikar se ne jezite, da vas božja kap ne zadene. Veste, liščku bo že drugi rep zrastele."

"O, preteto, saj će mu ne bo, ne bo prav in ne bo. Kaj mi će konj brez muhavnika?"

Ko je imel vse v redu in je lišček potrl, kar je imel v jaslih ter se napil v luži, placa Andrejec gostilnicarju, kolikor je veljala pijača in jed. Ker je Zdenska vas na razpotju, vpraša lončar, po kateri cesti se prideval za cerkev, bo dobil cerkevni patron. Bili so trije slovenski naseljenci z družinami in 17 pečljjarjev. Eden je obljubil dati \$5.00, in tistega ime, namreč Anton, je ostalo cerkevemu patronu, ker menda noben ostalih naseljencev ni imel tolike sakte, morda vsi skupaj ne. Leta 1874 je Rev. Ločniškar napravil veselico na Černetovi farmi in tako so nekako prišli do svote \$150. Zgradili so cerkev in zraven spadajoča poslopja večinoma sami, in sicer iz doma obtezanega lesa. Nekaj desk so z velikimi težavami pripeljali iz St. Clouda. Ko so pozneje dosegli Nemci začeli na istem mestu graditi novo cerkev, so imeli veliko težavo staro podreti. Tja so prihajali misijonarji Ločniškar, Tomazin in tudi Buh, ki je oskrboval 32 postaj iz svojega središča v Crow Wingu, kateri kraj je danes skoro zapuščen.

Malo pred poldnem se odpravi Andrejec iz Zdenske vase.

Dolgo se ni vozil, zakaj kmalu za vasjo zavije cesta po strmem hribu.

"Treba bo iti, kakor se mi zdi," zamrma sam sebi in odsede.

Za liščko je bil breg prestrm in voz pretežak. Nazaj ga je vlekel, da ga je lisec komaj premagoval. Andrejec je videl, da mora pomagati. Upre se z desno v predno ročico, zavijti bič in zakriči:

"Hej, lisec lisasti, kaj bibaš in bibaš! Krepko potegni, da boš prej na vrhu!"

In ga pricvrkne z bičem, da je konjiček napel vse moči.

Glavo je potisnil bolj k tlom,

hrbet je skriliv, rebra so se mu vzbočila, in upirajo se po ka-

mennu je praskal, da so se krešale iskre. Tako je šlo do vrha:

konjiček je vlekel, lončar pa tičal.

Kraintown je včas obiskal tudi škof Trobec. Nekoč je bil po dolgem potovanju hudo lačen,

pa se je oglastil v indijski koci.

Vprašali so ga če hoče kaj jesti,

kar je seveda pritrdil. Indijanka je šla prekladat skladovnico na solnču posušenega mesa,

da najde kos, ki bi ne "dišal"

preveč. Ko je našla po njenih mislih pravi kos, ga ni vodi

omila prahu, ampak ga je eno-

stavno opljuvala, nato pa z lasmi

obrisala. Kakšen apetit je imel

škof Trobec pri takem kosilu, si

lahko mislimo. Ko se je Rev.

Buh o priliku svoje 25 letnice

mudil v Evropi, je privadel s seboj Slovence, ki je bil rezbar. On je izdelal več lesorezov za prvotno slovenska svetišča v Minnesotisti.

Vse to in še marsikaj drugega

mi je iz svojih spominov pripovedoval že preje omenjeni 81-

letni Mr. Černe. Pripovedoval je tudi, da je svoječasno hodil delati v St. John vsečuščiše, kjer

so mu plačali po \$15.00 na me-

sec; za hrano so dobili trdo go-

vedino, ker takrat so se dobili

voli po 10 ali 15 dolarjev komad.

Spominja se tudi velikih rojev

kobilic, ki so priletele v poletju

leta 1877 in so uničile skoro vse,

kar je bilo zelenega. Le jesenov

se niso lotile. Kopali so jarke in

kobilice naganjali vanje, nakar

so jih zasili. Vse to pa ni dosti

izdalno in kobilice so skoro popol-

noma uničile vso letino. Ko so

dovršile svoje uničevalno delo,

so se vzdignile in odletele, nakar

so baje padle v eno minnesotskih

jezer. Pripoveduje tudi o sku-

pini Slovencey, ki so prišli v

Ameriko leta 1854, in so se iz

minnesotskih gozdov odpeljali po

primitivnih potih proti Helleni,

Montana, ker so zvedeli, da so

tam našli zlatna polja. Bilo jih je

okoli 50, vsi doma z Gorenjske-

ga; nekaj voditelj med njimi je

bil neki Rosic (če se Mr. Černe

prav spominja.) Pozneje se je

ta skupina Slovencev razkropila

po Montani in drugod po zapadu.

Ko bi bil prva leta mojih poto-

vanj kaj poizvedoval o tem, do-

bil bi bil o njih morda kakšne

podatke, danes pa težko, da bi

se kaj našlo. Vse je bolj podobno

pravljici, dasi ima vsaj nekaj

trdne podlage.

Saj se pripoveduje, da je ne-

keje pri New Orleansu v Louisiani

tudi pokopanih nekaj Slovencev,

ki so baje prišli tja z nekim menihom za časa Napo-

leona, ko je bila Louisiana in

velik del sedanjih Zedinjenih

držav še francoska last. Dobijo

se nagrobeni napis s slovenski-

mi ali slovaškimi imeni tudi v

San Franciscu iz let 1850—1860.

Kdo so bili in od kdo so prišli tja

rojaki, je seveda nemogoče do-

gnati. Na jugu, kjer slovenskih

**NAŠ SEVER NEKDAJ
IN SEDAJ**
(Piše Matja Pogorelc.)

Dalje.

Ko so se naseljenci v Kraintownu odločili, da zgradijo svojo cerkev na svetu, ki ga je v to svrhu podaril stari gogola, bilo je treba izbrati patrona. To je odločil misijonar Tomazin na ta način, da je izjavil, da tist